

kan flyttes til det decentrale niveau, dvs. til politikredsene og til byretterne.

2. *Politireformen* vedrører i første række politiorganisationens struktur, ledelse og styring mv.

Lovforslaget indebærer, at Rigspolitiet under ansvar over for justitsministeren skal fungere som en overordnet styrelse for politiet i hele landet samtidig med, at der etableres nye politikredse, som personale- og ressourcemæssigt har den fornødne størrelse til at kunne klare stort set alle deres opgaver selv, og som både administrativt og operativt vil kunne bruge deres ressourcer mere effektivt. Der vil i takt med gennemførelsen af den foreslåede reform blive frigjort et betydeligt antal betjente fra administrative funktioner til operativt politiarbejde.

Der lægges op til, at beslutninger om den konkrete tilrettelæggelse af politiets arbejde og administrationen af politikredsens ressourcer i videst muligt omfang skal træffes lokalt i de foreslåede nye politikredse. Mens det i dag er således, at langt hovedparten af politikredsens bevillinger administreres centralt af rigspolitichefen og kun en mindre del af de enkelte politikredse, vil situationen være den omvendte, når den foreslåede reform er fuldt gennemført.

Politiets virksomhed er karakteriseret ved, at politiet i høj grad skal »komme til borgerne«. Derfor vil det indgå som centrale elementer i den fremtidige organisering, at lokalpolitiet skal styrkes inden for de enkelte politikredse, og at politiets beredskab (døgnvagtjeneste) skal moderniseres og tilrettelægges på en måde, der sikrer, at politiet overalt i landet kan gribe hurtigere og mere effektivt ind, når der er behov for det. Forslaget indeholder også en række initiativer med henblik på at styrke de formelle rammer om politiets aktive og løbende samarbejde med lokalsamfundet.

Den fremtidige organisering af politiet på grundlag af de foreslåede strukturændringer vil også tage sigte på at forbedre politiets evne til at klare de nye udfordringer med hensyn til kriminalitetsbekæmpelsen, som man vil stå overfor i de kommende år. Det drejer sig navnlig om udviklingen i kriminalitetsmønstrene, som bl.a. medfører, at omfanget af den mere komplicerede organiserede kriminalitet er voksende. Det drejer sig også om den teknologiske udvikling og om den generelle internationalisering, som bl.a. medfører mere grænseoverskridende kriminalitet.

Med lovforslaget lægges der også op til en nyordning af ledelsesforholdene mv. i anklagemyndigheden, som indebærer, at rigsadvokaten fremover vil skulle varetage en række administrative ledelsesbeføjelser samtidig med, at anklagemyndigheden og poli-

tiet på det lokale niveau forbliver under politidirektørens samlede ledelse.

3. Den foreslåede *domstolsreform* vedrører ikke i samme grad som politireformen administrative ledelses- og styringsforhold, men i første række den måde, domstolssystemet er indrettet og fungerer på. I et retssamfund er det væsentligt, at de uafhængige domstole er det primære forum for løsningen af retlige tvister, og en række af forslagens enkelte elementer har det til fælles, at de på forskellige måder medvirker til at modernisere og forbedre domstolsbehandlingen, så domstolene kan bevare og styrke denne rolle. Det er en forudsætning herfor, at der fokuseres både på høj faglig kvalitet og på fleksibilitet, serviceorientering og effektiv sagsbehandling, sådan som det er omtalt ovenfor.

Det foreslås således at gennemføre en mere sammenhængende instansordning, hvor de styrkede byretter bliver den almindelige førsteinstans i alle civile sager, mens de overordnede retters ressourcer koncentrerer om behandlingen af principielle sager og appelsager. Det ovenfor nævnte forslag om at etablere større byretter er tæt forbundet hermed, og det samme gælder et forslag om at ændre reglerne om byrettens sammensætning i civile sager, hvorefter der bl.a. bliver mulighed for at anvende sagkyndige meddommere i videre omfang og mulighed for, at en sag kan behandles af flere juridiske dommere (kollegial behandling). Lovforslaget indeholder også regler om mere fleksible sagsbehandlingsregler i første instans, der bl.a. vil give retten mulighed for efter det konkrete behov at gennemføre en mere effektiv sagsstyring også i større civile sager. Endvidere foreslås der lovregler, som giver mulighed for, at ny teknologi vil kunne indføres i retssagsbehandlingen i øget omfang.

Hertil kommer et forslag om at indføre en særlig forenklet procesform for civile sager om krav under 50.000 kr. Denne »småsagsproces«, hvor retten skal spille en mere aktiv rolle under sagsforberedelsen, vil gøre det hurtigere og billigere at få behandlet sager om krav af mindre værdi.

Som led i forberedelsen af en kommende overgang til et fuldt digitaliseret tinglysningssystem foreslås det endvidere at oprette en ny specialdomstol for hele landet, Tinglysning retten, der gradvis vil skulle overtage tinglysningsopgaven fra byretterne.

Ud over at etablering af større byretter med flere medarbejdere i sig selv vil medvirke til at styrke fagligheden og fremme en hensigtsmæssig udnyttelse af domstolens ressourcer, er denne del af reformen også nødvendig for, at andre af de ovenfor nævnte elementer i lovforslaget vil kunne gennemføres i praksis. Det